

Wakacje składkowe: Nowa ulga dla przedsiębiorców od listopada

Od 1 listopada 2024 roku przedsiębiorcy będą mogli skorzystać z „wakacji składkowych”, czyli zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne przez jeden miesiąc w roku.

ADAM TULA

adwokat w KKLW Legal Kurzyński Wierzbicki sp.k.

KATARZYNA LESZCZYŃSKA

prawnik w KKLW Legal Kurzyński Wierzbicki sp.k.

Plus. Ma to być próba ułatwienia przedsiębiorcom rozwoju biznesu, szczególnie w początkowych latach działalności, gdy obciążenia finansowe bywają najbardziej dotkliwe. Trudno jednak zrozumieć, dlaczego autorzy projektu zaliczają wakacje składkowe do formy pomocy początkującym przedsiębiorcom, skoro z tej ulgi można skorzystać niezależnie od długości prowadzenia działalności.

Mniejsze korzyści niż obiecywano

Wprowadzenie wakacji składkowych to realizacja obietnicy złagodzenia rosnących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, adresowanej przede wszystkim do mikroprzedsiębiorców. Nie da się jednak nie zauważyć, że pierwotne obietnice były dalej idące. W najradzykalniejszej formie ulga miała przybrać postać dobrowolności opłacania składek na ubezpieczenie społeczne.

Zrozumiałe jest więc, że ustawodawca zdecydował się na rozwiązanie mniej rewolucyjne. Wakacje składkowe polegają na tym, że przedsiębiorca raz w roku może zostać zwolniony z obowiązku opłacania składek na własne obowiązkowe ubezpieczenia społeczne za wybrany miesiąc kalendarzowy.

Co istotne, składki w okresie wakacji składkowych zostaną pokryte przez budżet państwa i nie będą podlegały zwrotowi w późniejszym czasie. To oznacza, że oszczędność na składkach nie wyklucza przedsiębiorcy z systemu ochrony ubezpieczeń społecznych. Jest to inne rozwiązanie niż w przypadku ulgi na start, gdzie przedsiębiorca przez pierwszych sześć miesięcy nie podlega ubezpieczeniom społecznym.

Osoby korzystające z tego zwolnienia wciąż są objęte ubezpieczeniem, co ma kluczowe znaczenie w kontekście przyszłych świadczeń, takich jak emerytura czy prawo do zasiłku chorobowego. Krótko-

trwały brak opłacania składek może bowiem mieć znaczący wpływ na przyszłą wysokość świadczeń oraz dostępność pomocy w przypadku choroby czy wypadku.

Zwolnienie obejmuje składki od najniższej podstawy wymiaru. W 2024 r. przedsiębiorca może w ten sposób zaoszczędzić od 376,55 zł (w przypadku osób na preferencyjnych zasadach) do nawet 1600,32 zł dla osób opłacających pełne składki wraz z ubezpieczeniem chorobowym. Istotne jest, że przedsiębiorca nie musi zawieszать działalności, by skorzystać z wakacji składkowych. Firma może nadal działać, a przedsiębiorca ma prawo wystawiać faktury i uzyskiwać przychody. To duża różnica w porównaniu z sytuacją, gdy zwolnienie ze składek wiązałoby się z czasowym zaprzestaniem działalności gospodarczej.

Biorąc to pod uwagę, można ocenić, że wakacje składkowe mogą w wielu przypadkach – zwłaszcza w biznesach opartych na sezonowych przychodach – stać się miesiącem oddechu od obowiązków finansowych wobec ZUS.

Składka zdrowotna pozostaje

Wakacje składkowe nie zwalniają przedsiębiorcy z obowiązku opłacania składki zdrowotnej. Oznacza to, że mimo zwolnienia z opłacania składek społecznych, przedsiębiorca w okresie wakacji składkowych będzie musiał uiścić składkę zdrowotną w całości.

Kto może skorzystać z wakacji składkowych?

Wakacje składkowe są dobrowolne. Mogą z nich skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą albo
- zatrudniają do dziewięciu osób.

Wykluczenia są:

- przedsiębiorcy, którzy w ostatnich dwóch latach kalen-

darzowych poprzedzających rok złożenia wniosku nie osiągnęli przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej;

- przedsiębiorcy, którzy w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku osiągnęli roczny przychód z działalności przekraczający równowartość 2 mln euro w przeliczeniu na złote;
- przedsiębiorcy, którzy w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku nie podlegali ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu;
- przedsiębiorcy, którzy wykonują działalność na rzecz swoich byłych pracodawców;
- przedsiębiorcy, którzy korzystają z ulgi na start i przez pierwsze sześć miesięcy działalności placą jedynie składkę zdrowotną.

Zwolnienie z opłacania składek obejmuje wyłącznie własne składki przedsiębiorcy – nie dotyczy współpracowników ani osób zatrudnianych przez przedsiębiorcę korzystającego z wakacji składkowych.

Prawo do skorzystania ze zwolnienia przysługuje niezależnie od formy rozliczania podatku dochodowego. Warto jednak podkreślić, że przedsiębiorca opodatkowany według skali podatkowej lub podatkiem liniowym może zaliczyć składki ubezpieczenia społecznego do kosztów uzyskania przychodu, obniżając tym samym dochód przed opodatkowaniem, albo odliczyć składki od dochodu. Skorzystanie z wakacji składkowych będzie się więc wiązało ze zwiększeniem podstawy opodatkowania i koniecznością uiszczenia wyższego podatku.

Ważne jest też, że z wakacji składkowych będą mogli skorzystać przedsiębiorcy, którzy mają zaległości wobec ZUS lub zawarli z ZUS układ ratalny. Aby skorzystać z wakacji składkowych, przedsiębiorca musi złożyć odpowiedni wniosek (RWS) w miesiącu poprzedzającym ten, w którym planu-

je skorzystać ze zwolnienia. Oznacza to, że pierwsze wakacje mogą mieć miejsce dopiero od grudnia 2024 r., o ile w listopadzie przedsiębiorca złoży wniosek.

Przykładowo, jeśli przedsiębiorca chce uzyskać zwolnienie ze składek za grudzień 2024 r., wniosek powinien złożyć najpóźniej do 30 listopada 2024 r. Wniosek może od razu obejmować zwolnienie za grudzień 2024 r. i styczeń 2025 r., dzięki czemu przedsiębiorca jednym wnioskiem zapewni sobie skorzystanie z wakacji za dwa lata. W praktyce korzyść finansową odczuje dopiero w 2025 r., gdy upływa termin opłacenia składek za grudzień 2024 r., przypadający na 20 stycznia 2025 r.

Wnioski tylko przez Internet

Proces składania wniosku odbywa się wyłącznie przez internet za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS. Inne formy składania wniosków nie będą akceptowane. Po złożeniu wniosku ZUS rozpatrzy go, a decyzją o zwolnieniu, zwolnieniu częściowym lub odmowie przyznania ulgi zostanie przekazana przedsiębiorcy za pośrednictwem tej samej platformy. Od decyzji przysługuje odwołanie w terminie miesiąca od dnia doręczenia.

ZUS rozpatrzy wyłącznie wnioski złożone w odpowiednim terminie. Wnioski złożone przedwcześnie lub po terminie nie będą rozpatrywane.

Pomoc de minimis

Zwolnienie ze składek stanowi pomoc de minimis. Oznacza to, że przedsiębiorcy chcący skorzystać z wakacji składkowych muszą dysponować limitem pomocy de minimis co najmniej do wysokości sumy obowiązujących ich w danym miesiącu kalendarzowym składek na ubezpieczenia społeczne, z których chcą uzyskać zwolnienie. Oświadczenie o

otrzymaniu pomocy de minimis to ważny dokument dla przedsiębiorców korzystających z pomocy publicznej. Jego złożenie zapewnia transparentność w zakresie korzystania z funduszy publicznych. W Unii Europejskiej łączna wartość pomocy de minimis nie może przekraczać 200 tys. euro w ciągu trzech lat podatkowych. Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek ZUS będzie zawierał szereg danych potwierdzających spełnienie warunków do uzyskania zwolnienia, w tym oświadczenie o korzystaniu z pomocy publicznej de minimis.

Podsumowanie

Wakacje składkowe to rozwiązanie, które obniża obowiązek składkowy w zakresie ubezpieczeń społecznych dla części przedsiębiorców. To z pewnością ucieszy wielu z nich. Z drugiej strony, konieczność corocznego składania wniosku o wakacje składkowe dodaje kolejny element do listy czynności, o których przedsiębiorca musi pamiętać. Wydaje się, że można by uprościć to rozwiązanie, rezygnując z wymogu składania wniosków – jednak w takim przypadku beneficjenci szybko zapomnieliby o uzyskiwanej korzyści. A przecież nie o to chodzi. / ©

Adam Tula

Od ponad dziesięciu lat reprezentuje klientów w postępowaniach cywilnych i arbitrażowych, doradza też w sprawach z zakresu prawa spółek oraz przepisów o ochronie danych osobowych (RODO). Obecnie zajmuje się również obsługą wiodących banków w ramach sporów sądowych związanych z kredytami indeksacyjnymi i denominowanymi. Zajmuje się obsługą sądowych sporów gospodarczych, przed sądami powszechnymi i arbitrażowymi, sporów w zakresie prawa nieruchomości oraz z zakresu gwarancji bankowych. Prowadzi też sprawy dotyczące ochrony dóbr osobistych.

Od przyszłego roku część przedsiębiorców zyska prawo do skorzystania z tzw. wakacji składkowych. Polegają one na zwolnieniu z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy – raz w roku przez jeden miesiąc kalendarzowy.

Skąd pomysł?

Wakacje składkowe wprowadza ustawa z 9 maja 2024 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (DzU 2024 poz. 863), która wejdzie w życie 1 listopada 2024 r. Według ustawodawcy, jest to nowa forma ulgi mająca na celu wsparcie najmniejszych firm, które dopiero wchodzą na rynek lub są na wczesnym etapie rozwoju.

Autorzy projektu piszą, że rozwiązanie to stanowi element pasa startowego, obejmującego już istniejące programy ulg, takie jak ulga na start, preferencyjne składki oraz Mały ZUS